

Selected Reading

- Beauvois D.: *Histoire de la Pologne*, Paris 1995.
- Borzym A., Sadowski J.: *Polscy ojcowie Europy*, Warszawa 2007.
- Davies N.: *God's Playground. A History of Poland*, vol. 1-2, Oxford 1981.
- Davies N.: *Heart of Europe. A Short History of Poland*, Oxford 1986.
- Europa unii i federacji. Idea jedności narodów i państw od średniowiecza do czasów współczesnych. Praca zbiorowa* (ed. K. Ślusarek), Kraków 2004.
- Feldman W.: *Dzieje polskiej myśli politycznej w okresie porzobiorowym*, vol. 1, Warszawa 1991.
- Halecki O.: *La Pologne de 963 à 1914*, Paris 1933.
- Kłoczowski J.: *L'Europe du Centre-Est dans l'historiographie des pays de la région*, Lublin 1995.
- Kuderowicz Z.: *Polska filozofia pokoju. Historia idei pokoju w kulturze polskiej do 1939 roku*, Białystok 1992.
- Maciejewski M.: *Federacja europejska w polskich koncepcjach od Stanisława Leszczyńskiego do Rowmunda Piłsudskiego*, "Politeja: pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego" 2005, no. 1.
- Maciejewski M.: *Polskie idee jedności europejskiej, Zarys problematyki* [in:] Człowiek, region, państwo w procesach globalizacji, regionalizacji oraz integracji (ed. G. Rdzanek, E. Stadtmüller), Wrocław 2004.
- Malec J.: *Szkice z dziejów federalizmu i myśli federalistycznej w czasach nowożytnych*, Kraków 1999.
- A Republic of Nobles. Studies in Polish History to 1864* (ed. J. K. Fedorowicz, M. Bogucka, H. Samsonowicz), Cambridge 1982.
- Samalavicius S.: *An outline of Lithuanian History*, Vilnius 1995.
- Ślusarczyk J.: *Idea pokoju w europejskiej i polskiej myśli politycznej do 1939 roku: kompendium*, Warszawa 1995.
- The Cambridge History of Poland* (ed. W. F. Reddaway), vol. 1-2, Cambridge 1950-1951.
- Wandycz P.: *Tentatives et projets d'union régionale en Europe Centrale (XVIIIe, XIXe et XXe siècles)* [in:] L'Europe Centrale. Réalité, mythe, enjeu XVIIIe-XXe siècles, Warszawa 1991.
- Wandycz P.: *The Price of Freedom. A History of East Central Europe from the Middle Ages to the Present*, London 1992.
- Witkowski G.: *Ojcowie Europy. Udział Polaków w integracji kontynentu*, Warszawa 2001.
- Zamojski A.: *Poland's Parliamentary Tradition*, Warszawa 1997.
- Zamojski A.: *The Polish Way. A Thousand-year History of the Poles and their Culture*, London 1987.

The Commonwealth of Two Nations

- Akta unji Polski z Litwą 1385-1791* (ed. S. Kutrzeba, W. Semkowicz), Kraków 1932.
- Backvis G.: *Les thèmes majeurs de la pensée politique polonaise au XVIe siècle*, "Annuaire de l'Institut de philologie et d'histoire orientales et slaves" 1957, no. 14.
- Bardach J.: *Krewa i Lublin. Z problemów unii polsko-litewskiej* [in:] *Studia z ustroju i prawa Wielkiego Księstwa Litewskiego XIV-XVII wieku*, Warszawa 1970.
- Belarus, Lithuania, Poland, Ukraine. The Foundation of Historical and Cultural Traditions in East Central Europe* (ed. J. Kłoczowski), Lublin-Rzym 1994.
- Bruckner A.: *Trzaski, Everta i Michalskiego encyklopedia staropolska*, vol. 1 and 2, Warszawa 1939.
- Dyalog albo rozmowa około egzekucji Polskiej Korony przez Stanisława Orzechowskiego*, publ. K. J. Turowski, Kraków 1858.
- East-Central Europe in Transition. From the Fourteenth to the Seventeenth Century* (ed. A. Mączak, H. Samsonowicz, P. Burke), Cambridge 1985.
- Frycz Modrzewski A.: *De Republica emendanda*, Warszawa 1914.
- Gierowski J. A.: *The Polish-Lithuanian Commonwealth in the 18th Century. From Anarchy to Well-organised State*, Kraków 1996.
- Idee europejskie w tradycji prawnopństwowej Rzeczypospolitej Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego* (prep. K. Budziło, A. Jankiewicz, H. Wajś), Warszawa 2004.
- Kiaupa Z., Kiaupiėnė J., Kuncevičius A.: *The History of Lithuania before 1795*, Vilnius 2000.
- Kłoczowski J.: *Europa Środkowoschodnia w przestrzeni europejskiej* [in:] *Europa Środkowo-Wschodnia od X do XVIII wieku – jedność czy różnorodność?* (ed. K. Baczkowski, J. Smołucha), Kraków 2005.
- Kłoczowski J.: *Unia Lubelska. Lublin miasto Unii*, Lublin 1999.
- Kraj skrzydlatych jeźdźców. Sztuka w Polsce 1572-1764*.
- Lileyko J.: *Sejm Polski, tradycja – ikonografia – sztuka*, Warszawa 2003.
- Łabuński J. Ż.: *Unia Litwy z Polską (1385-1569): akty Unii i przywilejów stanowych litewskich*, Warszawa 1929.
- Między monarchią a demokracją. Studia z dziejów Polski XV-XVIII wieku* (ed. A. Sucheni-Grabowska, M. Żaryn), Warszawa 1994.
- Opaliński E.: *Civic Humanism and Republican Citizenship in the Polish Renaissance* [in:] *Republicanism: a shared European Heritage, Volume I: Republicanism and Constitutionalism in Early Modern Europe* (ed. M. van Gelderen, Q. Skinner), Cambridge 2005.
- Opaliński E.: *Kultura polityczna szlachty polskiej w latach 1587-1652*, Warszawa 1995.
- Pomian K.: *L'Europe et ses nations*, Paris 1990.
- Rachuba A., Kiaupiėnė J., Kiaupa Z.: *Historia Litwy. Dwugłos polsko-litewski*, Warszawa 2008.
- Sejmy i sejmiki Pierwszej Rzeczypospolitej: dokumenty w zbiorach Biblioteki Narodowej* (prep. M. Wrede), Warszawa 1999.
- Sulima Kamiński A.: *Historia Rzeczypospolitej Wielu Narodów 1505-1795*, Lublin 2000.
- Tazbir J.: *Kultura szlachecka w Polsce. Rozkwit – upadek – relikty*, Poznań 1998.
- Tazbir J.: *A State without Stakes. Polish Religious Toleration in the Sixteenth and Seventeenth Centuries*, New York 1973.
- Testament Zygmunta Augusta* (prep. A. Franaszek, O. Łaszczyńska, S. E. Nahlik), Kraków 1975.

Topolska M.: *Dziedzictwo kultury zachodnioeuropejskiej w Wielkim Księstwie Litewskim i na ziemiach ruskich Korony od XV do XVIII wieku* [in:] Europa Środkowo-Wschodnia od X do XVIII wieku – jedność czy różnorodność? (ed. K. Baczkowski, J. Smołucha), Kraków 2005.

Unia lubelska i tradycje integracyjne w Europie Środkowo-Wschodniej (ed. J. Kłoczowski, P. Kras, H. Łaszkiwicz), Lublin 1999.

Uruszczak W.: *Swoistość systemów prawno-ustrojowych państw Europy Środkowo-Wschodniej w XV-XVI wieku* [in:] Europa Środkowo-Wschodnia od X do XVIII wieku – jedność czy różnorodność? (ed. K. Baczkowski, J. Smołucha), Kraków 2005.

Wasilewski T.: *Wielkie Księstwo Litewskie w dobie Rzeczypospolitej Obojga Narodów (1569-1795). Federacja dwóch państw i narodów czy państwo jednolite?*, "Lithuania" 1990, no. 1.

Wisner H.: *Litwa. Dzieje państwa i narodu*, Warszawa 1999.

Wisner H.: *Najjaśniejsza Rzeczpospolita. Szkice z dziejów Polski szlacheckiej XVI-XVII wieku*, Warszawa 1978.

Wrede M.: *Sejm i dawna Rzeczpospolita. Momenty dziejowe*, Warszawa 2005.

Wyczański A.: *Polska Rzecz Pospolita szlachecką*, Warszawa 1991.

19th Century

Buszczyński S.: *Rany Europy. Fakta statystyczne z objaśnieniami etnograficznymi i dziejowymi*, "Warta" 1884/85, no. 539 and 545-561.

Buszczyński S.: *La décadence de l'Europe*, Paris 1867.

Chrzanowski I.: *Ojczyzna nasza Augusta Cieszkowskiego*, Kraków 1918.

Cieszkowski A.: *Ojczyzna-Nasz*, Paryż 1848.

Czartoryski A. J.: *Essai sur la diplomatie*, Paris 1830, Warszawa 1775.

Czartoryski A. J.: *Mémoires et correspondance avec l'empereur Alexandre I*, Paris 1887.

Daszyk K. K.: *Idea Europy wolnych i zjednoczonych narodów w polskiej myśli politycznej XIX wieku* [in:] Europa unii i federacji: idea jedności narodów i państw od średniowiecza do czasów współczesnych (ed. K. Ślusarek), Kraków 2004.

Gordaszewski Z. E.: *Fédération générale des États libres, dédiée aux amis du peuple*, Paris 1848.

Hoene-Wroński J.: *Création absolue de l'humanité*, Paris 1818.

Jastrzębowski W.: *Traktat o wiecznym przymerzu między narodami ucywilizowanymi. Konstytucja dla Europy* (prep. F. Ramotowska), Warszawa-Lódź 1985.

Libelt K.: *Filozofia i krytyka*, vol. 1-4, Poznań 1845-1850, 2nd edition, vol. 1-6, Poznań 1874-1875.

Libelt K.: *Projekt manifestu do narodów słowiańskich*, 1848 [in:] *Filozofia i myśl społeczna w latach 1831-1864* (prep. A. Walicki), Warszawa 1977.

Limanowski B.: *Naród i państwo. Studium socjologiczne*, Kraków 1906.

Limanowski B.: *Stanisław Worcell: życiorys*, Kraków 1910.

Marczak T.: *Stefan Buszczyński i jego wizja Europy* [in:] *Wokół historii i polityki. Studia z dziejów XIX i XX wieku*, Toruń 2004.

Mickiewicz A.: *Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego*, Paryż 1933.

Mickiewicz A.: *O duchu narodowym* [in:] *Dzieła*, vol. 6, Pisma prozą, część II (prep. L. Płoszewski), Warszawa 1955.

Michałowski S.: *Wizje integrującej się Europy w polskiej myśli politycznej okresu zaborów*, "Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska", Sectio F, vol. LIV/LV, 1999/2000.

Option Europa: deutsche, polnische und ungarische Europa-pläne des 19. und 20. Jahrhunderts (ed. W. Borodziej [et al.]), Göttingen 2005.

Powstanie II Rzeczypospolitej. Wybór dokumentów 1866-1925 (ed. H. Janowski, T. Jędruszczak), Warszawa 1981.

Radykalni demokraci polscy. Wybór pism i dokumentów 1863-1875 (ed. F. Romaniukowa), Warszawa 1960.

Staszic S.: *Ród ludzki. Poema dydaktyczne* [in:] *Dzieła Stanisława Staszica*, vol. 7-9, Warszawa 1819/1820.

Worcell S.: *La Pologne et la Hongrie*, Varsovie 1920.

20th Century (1918–1952)

Bakula B.: *Emigracje wschodnioeuropejskie – krótka historia dialogu* [in:] *Oblicza Wschodu w kulturze polskiej* (ed. G. Kotlarski), Poznań 1999.

Batowski H.: *Z dziejów dyplomacji polskiej na obczyźnie (wrzesień 1939 – lipiec 1941)*, Kraków 1984.

Bobrownicka M.: *Antyteza słowiańsko-europejska. Z problemów stereotypu* [in:] *Kategoria Europy w kulturach słowiańskich*, Warszawa 1992.

Boruta M.: *Wolni z wolnymi, równi z równymi. Polska i Polacy o niepodległości wschodnich sąsiadów Rzeczypospolitej*, Kraków 2002.

Chabot J.: *L'idée de l'Europe unie de 1919 à 1939*, Grenoble 1978.

Chlebowczyk J.: *Między dyktatem, realiami a prawem do samostanowienia. Prawo do samookreślenia i problem granic we wschodniej Europie Środkowej w pierwszej wojnie światowej oraz po jej zakończeniu*, Warszawa 1988.

Dąbrowski S.: *Wizje powojennych stosunków międzynarodowych i miejsca Polski w Europie Środkowej w myśli politycznej SL "Roch" 1940-1945* [in:] *Między polityką a historią* (ed. M. Nadolski), Warszawa 1995.

Duraczyński E.: *ZSRR wobec projektów konfederacji polsko-czechosłowackiej (1940-1943)*, "Dzieje Najnowsze" 1997, no. 3.

Dziewanowski M. K.: *Joseph Pilsudski, a European federalist, 1918-1922*, Stanford 1969.

Essen A.: *Polska a Mała Ententa 1920-1934*, Warszawa-Kraków 1992.

Federalizm. Teorie i koncepcje (ed. W. Bokajło), Wrocław 1998.

Giedroń M.: *Koncepcje federacji środkowoeuropejskiej w myśli politycznej PPS-WRN, SL, SP, SN w latach 1939-1945*, "Zeszyty

- Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. *Acta Politica* 1999, no. 12.
- Gonć V.: *Europa a Rosja w koncepcjach ruchu paneuropejskiego* [in:] *Europa w XX wieku: główne kierunki rozwoju (ekologia, gospodarka, kultura, polityka)* (ed. E. Wiśniewski), Łódź 2001.
- Gross F.: *Crossroads of Two Continents. A Democratic Federation of East-Central Europe*, New York 1945.
- Gross F.: *Federacje i konfederacje europejskie. Rodowód i wizje*, Warszawa 1994.
- Grygajtis K.: *Idea federacji państw Europy Środkowo-Wschodniej lat 1945-1954/55 w myśli politycznej polskiej emigracji*, "Przegląd Politologiczny" 2002, no. 2.
- Hausner P.: *Federacyjne wizje Rzeczypospolitej w poglądach Józefa Piłsudskiego i próba jej urzeczywistnienia w latach 1918-1921* [in:] *Polska i Ukraina. Sojusz 1920 roku i jego następstwa* (ed. Z. Karpus, W. Rezmer, E. Wiszka), Toruń 1997.
- Jaworska K.: *Doświadczenia uchodźstwa. Z dziejów 2 Korpusu we Włoszech* [in:] *Pamięć zbiorowa w procesie integracji Europy* (ed. J. Laptos), Kraków 1996.
- Juchnowski R.: *Koncepcje federalistyczne Rowmunda Piłsudskiego* [in:] *Europa i integracja europejska w polskiej myśli politycznej XX wieku* (ed. J. Juchnowski, J. Tomaszewski), Wrocław 2003.
- Karski J.: *The Great Powers and Poland Nineteen Nineteen to Nineteen Forty-Five. From Versailles to Yalta*, Lanham 1985.
- Kisielewski T.: *Federacja Środkoeuropejska. Pertraktacje polsko-czechosłowackie 1939-1943*, Warszawa 1991.
- Komarnicki T.: *Rebirth of the Polish Republic. A Study in the Diplomatic History of Europe, 1914-1920*, Melbourne-London 1957.
- Kozel B.: *Rola i miejsce Polski w integracji Europy* [in:] *Polska na tle procesów rozwojowych Europy w XX wieku* (ed. S. Sierpowski), Poznań 2002.
- Lampe A.: *Miejsce Polski w Europie*, Moskwa 1944.
- Laptos J.: *Koncepcje integracji Europy Środkowo-Wschodniej w świetle publikacji "Intermarium"* [in:] *Ku Zjednoczonej Europie. Studia nad Europą Środkowo-Wschodnią i Południowo-Wschodnią w XIX i XX wieku* (ed. I. Stawowy-Kawka, W. Rojek), Kraków 1997.
- Łossowski P.: *Stosunki polsko-litewskie 1921-1939*, Warszawa 1997.
- Łukomski G.: *Walka Rzeczypospolitej o kresy północno-wschodnie 1918-1920. Polityka i działania militarne*, Poznań 1994.
- Matusak P.: *Idea federacji Europy Środkowo-wschodniej w planach polskiego podziemia* [in:] *Państwa narodowe Europy Środkowo-Wschodniej w XX wieku* (ed. W. Balcerak), Łowicz-Warszawa 2000.
- Międzymorze. *Polska i kraje Europy Środkowo-wschodniej, XIX-XX wiek. Studia ofiarowane Piotrowi Łossowskiemu*, Warszawa 1995.
- Muet Y.: *Le débat européen dans l'entre-deux-guerres*, Paris 1997.
- Mühlstein A.: *The United States of Central Europe*, New York 1942.
- Nowak A.: *Polska i trzy Rosje. Studium polityki wschodniej Józefa Piłsudskiego (do kwietnia 1920 roku)*, Kraków 2001.
- Okulewicz P.: *Koncepcja "Międzymorza" w myśli i praktyce politycznej obozu Józefa Piłsudskiego w latach 1918-1926*, Poznań 2001.
- Poznański C.: *Federacja... ale jaka?*, Londyn 1941.
- Przybysz K.: *Wizje Europy w polskiej myśli politycznej 1939-1945*, "Rocznik Nauk Politycznych" 1999, no. 1.
- Ripka H.: *Federacja krajów Europy Środkowej i Wschodniej*, typescript, about 1955, collection of National Library in Warsaw.

- Sadowski J.: *Polscy federaliści i konfederaci, czyli o zapomnianym rozdziale ze wspólnej europejskiej historii*, "Res Publica Nowa" 2003, no. 5.
- Sielezin J. R.: *Wizja "Paneuropy gospodarczej" w myśli politycznej SL "Roch" (1941-1943). Wybrane zagadnienia* [in:] Europa i integracja europejska w polskiej myśli politycznej XX wieku (ed. J. Juchnowski, J. Tomaszewski), Wrocław 2003.
- Siwiec M.: *Polski mesjanizm XX wieku wobec kultury słowiańskiej (wybrane zagadnienia)* [in:] Tradycja duchowa Europy Środkowo-Wschodniej. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Instytut Filozofii WSP w Słupsku, Ustka 14-15 maja 1998, Słupsk 1999.
- Skodlarski J.: *Epilog układu Sikorski-Beneš. Z dziejów polsko-czechosłowackich w latach 1939-1949*, Łódź 1988.
- Smogrzewski K.: *Myśli o integracji Europy Środkowo-Wschodniej 1939-1944* (prep. J. Smogrzewska, P. Łatawski), Warszawa 2001.
- Sprawa polska w czasie drugiej wojny światowej na arenie międzynarodowej. Zbiór dokumentów* (ed. S. Stanisławska), Warszawa 1965.
- Tarka K.: *Konfrontacja czy współpraca? Litwa w polityce Rządu Polskiego na uchodźstwie 1939-1945*, Opole 1988.
- Tomaszewski J.: *Miejsce Polski w Europie Środkowej w koncepcjach polityków* [in:] Na warsztatach historyków polskiej myśli politycznej, Wrocław 1980.
- Tombiński J.: *Początki ruchu paneuropejskiego w Polsce* [in:] Z dziejów prób integracji europejskiej od średniowiecza do współczesności (ed. M. Pułaski), "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne", fasc. 118, Kraków 1995.
- Werschler I.: *Z dziejów obozu belwederskiego. Tadeusz Hołówko, życie i działalność*, Warszawa 1984.
- Wizje Polski. Programy polityczne lat wojny i okupacji 1939-1944* (prep. K. Przybysz), Warszawa 1992.
- Wolański M. S.: *Europa Środkowo-Wschodnia w myśli politycznej emigracji polskiej 1945-1975*, Wrocław 1996.
- Zasztowt-Sukiennicka H.: *Fédéralisme en Europe Orientale*, Paris 1926.